

חומר העשרה

סיפור אהבה ארץ ישראלי
מאת ובבימויה : פנינה גרי
הצגת יחיד של נוהר קורן
עיבוד מוסיקלי: יניב לוי
עיצוב: אבי וורצל
תנועה: רינה שרת
תאורה: ליעד מלון

פנינה גרי המחזאית והבימאית, מספרת

"סיפור אהבה ארץ-ישראלי"- למה, פתאום, עכשיו?

זה היה לפני 10 שנים. הכול התחיל מחיבור "שורשים" שהנכד שלי התבקש לכתוב בכתה ו'. ספרתי לו על נעורי בנהלל, המושב בו נולדתי והתחנכתי. הוא כתב, קראו את חיבורו בכתה והתלמידים לא האמינו שכך באמת היה. הפער בערכים שגדלנו עליהם במושב, לבין חברי נכדי העירוניים היה כל כך גדול, שהחלטתי שצריך לספר להם יותר, לשתף ולידע אותם במה שקרה פה בהתחלה... אפילו מלחמת העצמאות נתפסה בעיניהם כהיסטוריה רחוקה של עם ישראל...

ספרתי לו את סיפור נעורי, משנת 1942 ועד 1948, וכתבתי את הסיפור כמונודרמה, אבל טמנתי במגירה, חששתי, לא העזתי...

לאחר מלחמת לבנון השנייה, כשהופיעו בעיתונים שני סיפורים מאוד דומים לשלי, חשבתי: זה לא הסיפור הפרטי שלי, זה סיפור של כולנו. רציתי, בעידן של ציניות ונדידה מארצנו, להקים מצבה צנועה לזכרם של הבחורים הנפלאים, שהיו באמת ובתמים מוכנים למות כדי שתקום לנו מדינה.

ההצגה מוקדשת לזכרו של חברי עלי בן-צבי, פלמחניק וחבר קיבוץ "בית-קשת" שנהרג במלחמת העצמאות, בחודש מרץ, 1948. העלילה מספרת את סיפור היכרותנו, אהבתנו ונפילתנו, כמה ימים לפני החתונה.

חיפשתי שחקנית צעירה שתתאים ושתוכל לשחק את דמות הנערה ולאחר

חומר העשרה

שראיתי כמה הצגות סיום בבתי הספר למשחק, גיליתי באחד מהם את עדי בילסקי, שהיה במשחקה משהו אמיתי וכובש ומיד חשתי שיש בה את האופי והאישיות שאני מחפשת. היום מחליפה אותה שחקנית נהדרת כלבבי בשם נוהר קורן.

עבדנו כשבעה חודשים, שלוש פעמים בשבוע, אצלי בבית, צרפנו עוד יוצרים, רנה שרת לעיצוב התנועה, אבי וורצל לתפאורה, יניב לוי ערך את המוסיקה ויצאנו לדרך בעזרתו של יורם לוינשטיין שהעמיד לרשותנו אולם לכמה הצגות למוזמנים.

והקהל בא: "מפה לאוזן", מתרגש, צוחק ובוכה.... כך ההצגה הפכה גם להצגת "פולחן" של אנשי דור תש"ח, סבים, בנים ונכדים.

אחרי שראה את ההצגה, נכדי החייל שאל קצת בציניות: סבתא, האם היו אז רק "אנשים טובים"? כמובן שלא. גם אז היו משתמטים, היה "שוק שחור", אבל אלה שאני הכרתי, הבנים של דור החלוצים הראשונים, חברי תנועות הנוער, אנשי הפלמ"ח, אותם אני זוכרת כאלה, לא הגזמתי, כאלה הם היו ואני מנסה להקים להם מצבת זיכרון.

בתודה, פנינה גרי.

לקראת הצפייה בהצגה אנו ממליצים לספר לתלמידים כיצד היא נוצרה.

- לתלמידים אפשר לתת להכין עבודה על התקופה המדוברת 1942-1948. טרום הקמת המדינה והקמתה וכן על ה"פלמח".
- רצ"ב קטעי "חדשות" מתוך ההצגה השופכים אור על הפן ההיסטורי של ההצגה.

חומר העשרה

בסיום ההצגה ניתן לערוך דיון מעמיק בנושאים הבאים

ה"ערכים" של הנוער דאז לעומת אלה של היום.

"קיבוץ".

רקע היסטורי

4.11.1942 המחנה השמיני הבריטי, בפקודו של גנרל מונטגומרי, זכה בניצחון מכריע ב"אייל-עלמין". הצבא הגרמני בורח מצפון אפריקה. הוסר האיום של פלישה נאצית לארץ-ישראל. הישוב היהודי ניצל מסכנת השמדה!

28.11.1942 הנשיא רוזוולט, הגנרליסימו סטלין וראש ממשלת בריטניה נמר וינסטון צרציל, נפגשו בפעם הראשונה בטהרן והחליטו על מועד הפלישה לאירופה.

8.5.45 גרמניה נכנעה ללא תנאי!!! המלחמה הקשה ביותר בתולדות האנושות הגיעה אל קיצה! צרציל טילפן לסטלין וטרומן: זוהי שעתנו הגדולה ביותר! הערב יוכרז השלום!

27.9.45 יושב ראש הסוכנות היהודית, מר דויד בן-גוריון, דורש מהממשלה הבריטית לבטל את "הספר- הלבן" שאוסר עלית יהודים לארץ-ישראל, ולהקצות מיד 100.000 סרטפיקטים לניצולי מחנות המוות.

29.6.46 הצבא הבריטי ערך מצוד על ישובים וקיבוצים רבים במטרה לגלות נשק. עוצר הוטל על תל-אביב וירושלים. 2718 אנשים נעצרו, ביניהם משה שרת, חבר הנהלת הסוכנות, חברי הועד הלאומי והריבזיוניסטים. הייתה זו "שבת שחורה" לישוב היהודי.

20.7.47 אונניית המעפילים "יציאת אירופה תש"ז" על 4550 מעפיליה, ניצולי השואה, נתפסה על ידי הבריטים וגורשה חזרה לגרמניה. הפליטים שסירבו לרדת, הורדו בכוח, תוך התנגדות עזה.

29.11.47 עצרת האו"ם מתכנסת בשעה זו כדי להחליט על חלוקת ארץ-ישראל. הועדה ממליצה שלידי היהודים ימסרו שטחים בנגב, ברצועת החוף

חומר העשרה

ובגליל המזרחי, סך הכל 38% משטחה של ארץ-ישראל. 62% יקבלו הערבים. העיר ירושלים תהיה תחת פקוח בין-לאומי. תכנית החלוקה אושרה על-ידי מליאת האומות המאוחדות ברוב של 33 ארצות בעד, 13 נגד, 10 נמנעו!

10.1.48 כוחות סוריים פולשים לצפון הארץ. ההתקפה על כפר-סולד ועל קיבוץ דפנה נהדפה. הותקפו גם רמת רחל וגוש עציון. ל"ה לוחמי פלמ"ח וחי"ש שהיו בדרכם לעזרת גוש עציון הנצור, הוקפו ע"י המון ערבי, לחמו עד הכדור האחרון ונפלו בגבורה.

16.3.48, ה' אדר ב', תש"ח. שבעה בחורים מקיבוץ בית-קשת, חברי הפלמ"ח, ממייסדי הקיבוץ, נרצחו כשהוקפו בשדות הקיבוץ על-ידי מאות ערבים שארבו להם במלכוד מתוכנן.

15.5.48 ה באיר תש"ח הכריזה על הקמת מדינת ישראל.

הסגנון התיאטרי

1. מה המיוחד בהצגת יחיד?
2. אלו עזרים תיאטריים סייעו לשחקנית?
3. בעקבות צפייה בהצגה, מהם לדעתך המרכיבים החשובים ביותר באומנות התיאטרון? מחזה, בימוי, משחק, תפאורה, תאורה, תלבושות, מוסיקה?